

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa Wspólnego Przedsiębiorstwa P. T. C., M. C. Sp. j. z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 lutego 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 25 listopada 2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z 21 lutego 2011 r., nr OGD-.../2011/KK Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) wymierzył przedsiębiorcy - Wspólnemu Przedsiębiorstwu „P.” T. C., M. C. Sp.j. z siedzibą w P. (powód), karę pieniężną w wysokości 8.000 zł za stosowanie ceny i stawki opłat bez zachowania obowiązku, o którym mowa w art. 47 ust. 1 ustawy Prawo Energetyczne (dalej jako PE), czym naruszył art. 56 ust. 1 pkt 5 PE.

W ocenie Prezesa URE powód dopuścił się naruszenia art. 47 ust. 1 PE, ponieważ nie wystąpił z wnioskiem o zatwierdzenie kolejnej taryfy na tyle wcześniej, aby Prezes URE mógł ją zatwierdzić i aby mogła ona zostać wprowadzona do stosowania bezpośrednio po upływie okresu obowiązywania VII taryfy. Przy ustalaniu wysokości kary Prezes URE wziął pod uwagę stopień szkodliwości czynu,

stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie powoda i jego możliwości finansowe.

Powód wniósł odwołanie od powyższej decyzji Prezesa URE, zaskarżając ją w całości. W uzasadnieniu odwołania powód podniósł, że 29 października 2009 r., tj. w okresie obowiązywania dotychczasowej taryfy złożył wniosek o zatwierdzenie VIII taryfy dla ciepła, która zatwierdzona została decyzją Prezesa URE z 18 marca 2010 r. nr OGD-.../2010/384/VIII/KK z okresem jej obowiązywania do 30 kwietnia 2011 r. Powód zwrócił uwagę, iż decyzja o zatwierdzeniu nowej taryfy została wydana dopiero po 141 dniach od złożenia wniosku w tej sprawie. W ocenie powoda zastosowanie powinien w tej sprawie mieć art. 47 ust. 2c PE, który pozwala na stosowanie dotychczasowej taryfy do dnia wejścia w życie nowej taryfy, jeżeli decyzja Prezesa URE o zatwierdzeniu nowej taryfy nie została wydana a wniosek o zatwierdzenie nowej taryfy został złożony w okresie obowiązywania taryfy dotychczasowej.

Wyrokiem z 11 lipca 2013 r., Sąd Okręgowy - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie powoda.

SOKiK dokonując ustaleń stanu faktycznego sprawy stwierdził, że powód zwrócił się do Prezesa URE z wnioskiem o zatwierdzenie nowej taryfy dla ciepła 29 października 2009 r., tj. na dwa dni przed upływem okresu obowiązywania decyzji zatwierdzającej dotychczas stosowaną przez powoda taryfę. Nowa taryfa dla powoda została zatwierdzona decyzją Prezesa URE z 18 marca 2010 r. i została wprowadzona przez powoda w rozliczeniach z odbiorcami 1 maja 2010 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym, a także uwzględniając ogólny spadek cen i stawek opłat w tym sektorze SOKiK stwierdził, że powód, składając wniosek o zatwierdzenie nowej taryfy tak późno uniemożliwił jego rozpoznanie, zatwierdzenie oraz wprowadzenie do stosowania zgodnie z przepisem art. 47 ust. 1-4 PE. Sąd uznał za bezzasadny zarzut niezastosowania przez Prezesa URE art. 47 ust. 2c PE zaznaczając, że taryfę dotychczasową, pomimo upływu okresu wskazanego w decyzji ją zatwierdzającej stosuje się nadal tylko w sytuacjach wskazanych w art. 47 ust. 2c PE, tzn. w przypadku upływu okresu na jaki została ustalona taryfa do dnia wejścia w życie nowej taryfy stosuje się taryfę dotychczasową, jeżeli decyzja Prezesa URE nie została wydana albo toczy się postępowanie odwoławcze od

decyzji Prezesa URE. Zatem rozwiązanie przyjęte w art. 47 ust. 2c PE reguluje okres przejściowy, jednakże nie zwalnia ono przedsiębiorstwa energetycznego z obowiązku wynikającego z art. 47 PE poddania się procedurze zatwierdzenia taryfy. Ustawodawca nakładając na przedsiębiorcę energetycznego powyższy obowiązek nie określił terminu na przedłożenie taryfy do zatwierdzenia, jednakże wprowadził sankcję z art. 56 ust. 1 pkt 5 w postaci kary pieniężnej za stosowanie stawek i cen wynikających z niezatwierdzonych taryf. SOKiK stanął na stanowisku, że Prezes URE prawidłowo przyjął, że działanie powoda stanowiło naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 47 ust. 1 PE, co uzasadniało nałożenie na niego kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 5 PE, której wysokość mieści się w ustawowych granicach i jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy.

Powód zaskarżył powyższy wyrok SOKiK apelacją w całości.

Wyrokiem z 25 listopada 2014 r., VI ACa 152/14, Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok w całości i uchylił decyzję Prezesa URE z 21 lutego 2011 r. oraz zasądził od Prezesa URE na rzecz powoda zwrot kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Apelacyjny uznał za trafny zarzut naruszenia art. 47 ust. 2c pkt 1 PE poprzez błędne uznanie, że zastosowanie tegoż przepisu uzależnione jest od przesłanki poddania się procedurze zatwierdzenia taryfy w myśl art. 47 PE oraz, że skoro decyzja o zatwierdzeniu VII taryfy wygaś w terminie w niej wskazanym, to taryfa nią zatwierdzona nie może być nadal stosowana. Z wykładni językowej art. 47 ust. 2c nie wynika, że możliwość stosowania dotychczasowej taryfy po upływie okresu jej obowiązywania uzależniona jest od przesłanki wcześniejszego złożenia wniosku o zatwierdzenie nowej taryfy w terminie umożliwiającym Prezesowi URE zatwierdzenie nowej taryfy. Sąd Apelacyjny zaznaczył, że w treści art. 47 ust. 1 PE nie określono terminu w jakim wniosek o zatwierdzenie nowej taryfy powinien być złożony, co nie oznacza jednak, że regulacja zawarta w art. 47 ust. 2c zwalnia przedsiębiorcę od obowiązku wynikającego z art. 47 PE, tj. poddanie się procedurze zatwierdzenia taryfy. Sąd Apelacyjny stwierdził, że w jego ocenie uchybienie warunkom obowiązywania taryfy dla ciepła, które obejmują nie tylko jej przedłożenia, ale także uzyskanie zatwierdzenia przez Prezesa URE, publikację i upływ określonego terminu od publikacji, nie oznacza jednak wprost

nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 5 PE. Prawdą jest, że powód przerzucił na odbiorców skutki późnego wykonania obowiązku zawartego w art. 47 ust. 1 PE, w wyniku czego uzyskał dodatkowy przychód w wysokości 109.141,19 zł, gdyż nowa taryfa przewidywała spadek cen. Działanie powoda wywołało niewątpliwie niekorzystne skutki dla odbiorców jednak nie wyczerpało znamion czynu, uznanego za podlegający karze pieniężnej, o jakiej mowa w art. 56 ust. 1 pkt 5 PE. Wobec powyższych założeń zasadny okazał się zarzut naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 5 PE, gdyż w niniejszej sprawie powód co prawda bardzo późno, ale przedstawił taryfę VIII do zatwierdzenia, stosując do czasu wydania decyzji Prezesa URE dotychczasową zatwierdzoną taryfę VII zgodnie z dyspozycją art. 47 ust. 2c PE.

W obliczu powyższych rozważań Sąd Apelacyjny stwierdził, że wadliwe działanie powoda powinno spowodować wystąpienie przez Prezesa URE do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów celem rozważenia podjęcia działań określonych w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), czy też do sygnalizowania konieczności zmiany ustawy - Prawo energetyczne. W obecnym stanie prawnym nałożenie na powoda kary pieniężnej nie znajduje uzasadnienia i dlatego zaskarżony wyrok SOKiK należało zmienić, a decyzję Prezesa URE uchylić.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego złożył Prezes URE, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie odwołania powoda przy uwzględnieniu kosztów postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie: 1) art. 56 ust. 1 pkt 5 PE; 2) art. 56 ust. 1 pkt 5 PE w zw. z art. 47 ust. 1, 3 i 4 PE w zw. z art. 35 k.p.a.; 3) art. 47 ust. 2c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, a mianowicie wykładni art. 56 ust. 1 pkt 5 PE w zw. z art. 47 ust. 1, ust. 2c, ust. 3 i ust. 4 PE.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie kwalifikowała się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania, ponieważ wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 5 PE w związku z art. 47 PE została dokonana przez Sąd Najwyższy, w sposób zbieżny z poglądami wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, w wyroku z 13 stycznia 2016 r., III SK 6/15. Tym samym Sąd Najwyższy wypowiedział się w przedmiocie kierunku rozstrzygnięcia rozbieżności powstałych przy wykładni art. 56 ust. 1 pkt 5 PE w orzecznictwie Sądu Apelacyjnego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

eb